Lietas Nr.C16058316
Lietas arhīva Nr.C-0583-16

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā
Jēkabpilī 2016.gada 7.aprīlī

Jēkabpils rajona tiesa šādā sastāvā:
tiesnesis Ramiro Grandāns

izskatīja rakstveida procesā civillietu /pers. B/ maza apmēra prasībā pret /pers. C/ par uzturlīdzekļu piedziņu.
Tiesa, pārbaudot lietas materiālus,

konstatēja

/pers. B/ (turpmāk – prasītāja) iesniegusi tiesā maza apmēra prasību pret /pers. C/ (turpmāk – atbildētājs) par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam.

Prasības pieteikumā norādīts, ka prasītāja ar bāriņtiesas lēmumu Nr.1-6/32 ir iecelta par aizbildni /pers. D/ un /pers. E/ (turpmāk - bērni). Bērnu dzīvesvieta ir pie prasītājas. Atbildētājs ir bērnu tēvs, bet bērnu uzturēšanā un audzināšanā nepiedalās.

Prasītāja lūdz tiesu piedzīt no atbildētāja uzturlīdzekļus bērnu /pers. D/ un /pers. E/ katra uzturam ik mēnesi 111 *euro*, bet ne mazāk kā 30% no valstī noteiktās minimālās mēneša darba algas līdz bērnu pilngadībai, sākot ar prasības iesniegšanas dienu tiesā, nosakot, ka tiesas spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties. Prasītāja norāda, ka mediācija nav iespējama, un lietu lūdz izskatīt rakstveida procesā. Uzturlīdzekļi ieskaitāmi prasītājas norēķinu kontā AS „Citadele banka" Nr./konta numurs/.

Pamatojot prasību ar Civillikuma (turpmāk – CL) 177., 179.pantu, Civilprocesa likuma (turpmāk – CPL) 205.panta pirmās daļas 1.punktu, Ministru kabineta noteikumiem Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" (*lietas 4.-7., 15.lapa*).

Atbildētājam, saskaņā ar CPL 250.^{21} panta pirmo daļu, 2016.gada 23.februārī uz prasībā norādīto deklarēto dzīvesvietu tika nosūtīts prasības pieteikums, nosakot termiņu aizpildītas paskaidrojuma veidlapas par prasību iesniegšanai tiesā (*lietas 14.lapa*). Atbildētāja dokumenti līdz šim netika nosūtīti atpakaļ tiesai, līdz ar ko atzīstams, ka tie izsniegti adresātam. Tā kā tiesas dokumenti atbildētājam tika nosūtīti atbilstoši CPL 56.panta piektās daļas un 56.^{1} panta noteikumiem, līdz ar ko secināms, ka tiesas dokumenti izsniegti likumā noteiktā kārtībā.

Ar tiesneša 16.03.2016. lēmumu (rezolūcijas veidā), saskaņā ar CPL 250.^{25} pantu, lieta nozīmēta skatīšanai rakstveida procesā 07.04.2016., ar nolēmuma pieejamību 08.04.2016. (*lietas 15.lapa otra puse*). Tiesa 2016.gada 16.martā nosūtīja paziņojumu pusēm par lietas izskatīšanas un sprieduma noraksta saņemšanas laiku (*lietas 1., 16., 17.lapa*).

Novērtējusi rakstveida pierādījumus un apsvērusi prasības pieteikumā norādītos argumentus, tiesa a t z ī s t, ka prasība ir pamatota un apmierināma.

Ar lietas materiāliem pievienoto dzimšanas apliecību Nr.LV DA 098611 un Nr.LV DA 098647 apstiprināts, ka atbildētājs /pers. C/ ir nepilngadīgo /pers. D/ un /pers. E/ tēvs (*lietas 8., 9.lapa*).

Pārbaudot lietas materiālus, tiesa konstatē, ka ar Jaunjelgavas novada bāriņtiesas 2015.gada 12.novembra lēmumu Nr.1-6/32 /pers. D/ un /pers. E/ nodibināta aizbildniība un par /pers. D/ un /pers. E/ aizbildni iecelta /pers. B/ (*lietas 10.-13.lapa*).

CL 222., 223. un 224.pantā noteikts, ka bez vecāku, kuri uz aizgādības tiesību pamata ir sava nepilngadīgā bērna dabiskie aizbildņi, aizgādības palikušam bērnam ieceļams aizbildnis. Vecāki, kuri zaudējuši aizgādības tiesības, nevar būt arī bērna aizbildņi. Ja pēc tiesas sprieduma vai kāda cita no pašu gribas neatkarīga iemesla dēļ abi vecāki zaudē aizgādības tiesības, bērnam nodibināma aizbildniība [..].

Saskaņā ar CL 252.pantu aizbildnis atvieto saviem aizbilstamajiem vecākus. CL 261.pantā noteikts, ka, izņemot gadījumus, kas paredzēti 221. un 260.pantā, nepilngadīgajam nav rīcības spējas, tādēļ viņu visos tiesiskos darījumos pārstāv aizbildnis.

Vadoties pēc iepriekš minētajām tiesību normām, tiesa atzīst, ka atbildētājam kā bērnu tēvam, neatkarīgi no tā, vai viņam ir vai nav atņemtas aizgādības tiesības, ir pienākums uzturēt savus bērnus. Tiesa atzīst, ka prasītājai kā aizbildnim ir tiesisks pamats celt prasību, lai aizstāvētu nepilngadīgo bērnu tiesības saņemt no vecākiem uzturlīdzekļus. Tiesai nav pamata apšaubīt, ka bērni šobrīd dzīvo kopā ar prasītāju, kura veicot ikdienas aprūpi un uzraudzību, par bērniem rūpējas un viņus apgādā. Atbildētājs nenodrošina saviem bērniem uzturlīdzekļus vismaz valstī noteikto minimālo uzturlīdzekļu apmērā. Šādos apstākļos tiesa konstatē tiesisko pamatu uzturlīdzekļu piedziņai no atbildētāja par labu prasītājai.

Lietā nav strīda, ka nepilngadīgo /pers. D/ un /pers. E/ ikdienas aizgādību īsteno prasītāja, jo bērni dzīvo kopā ar viņu, kā izriet no lietas materiāliem.

Prasītāja cēlusi tiesā prasību, kurā lūdz tiesu piedzīt uzturlīdzekļus bērnam.

CL 179.panta pirmā daļa nosaka, ka vecāku pienākums ir samērā ar viņu mantas stāvokli uzturēt bērnu. Šis pienākums gulstas uz tēvu un māti līdz laikam, kad bērns pats var sevi apgādāt. Minētā panta otrā daļa nosaka, ka pienākums gādāt par bērna uzturēšanu neizbeidzas, ja bērns nedzīvo kopā ar vienu no vecākiem. Savukārt CL 179.panta piektā daļa nosaka, ka minimālo uzturlīdzekļu apmēru, kuru bērnam nodrošināt ir pienākums katram no vecākiem neatkarīgi no viņa mantas stāvokļa, nosaka Ministru kabinets, ņemot vērā valstī noteikto iztikas minimumu un bērna vecumu. Ministru kabineta noteikumi Nr.37 „Noteikumi par minimālo uzturlīdzekļu apmēru bērnam" nosaka, ka katra vecāka pienākums ir katru mēnesi nodrošināt saviem bērniem minimālos uzturlīdzekļus katram bērnam no viņa piedzimšanas līdz 7 gadu vecuma sasniegšanai 25% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, bet no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Saskaņā ar Ministru kabineta 2015.gada 24.novembra noteikumiem Nr.656 "Noteikumi par minimālās mēneša darba algas apmēru normālā darba laika ietvaros un minimālās stundas tarifa likmes aprēķināšanu" minimālā mēneša darba alga valstī no 2016.gada 1.janvāra ir 370 *euro*.

Uz prasības pieteikuma iesniegšanas brīdi minimālais uzturlīdzekļu apmērs, kas jānodrošina katram no vecākiem, neatkarīgi no viņu mantas stāvokļa, bērnam no 7 gadu vecuma sasniegšanas līdz 18 gadu vecuma sasniegšanai sastāda 111 *euro* mēnesī, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas, kurš konkrētajā gadījumā jānosaka no prasības tiesā iesniegšanas dienas 2016.gada 15.februāra līdz bērnu pilngadībai.

Ņemot vērā, ka prasītāja lūdz piedzīt valstī noteiktos minimālos uzturlīdzekļus, tiesas ieskatā, nav nepieciešams vērtēt pušu mantisko stāvokli.

Rezumējot iepriekš minēto, tiesa a t z ī s t, ka prasība ir pamatota.

Prasītāji lietās par uzturlīdzekļu piedziņu atbrīvoti no valsts nodevas samaksas, tādēļ tā aprēķināma un piedzenama saskaņā ar CPL 34., 35. un 41.pantu no atbildētāja. Tā kā uzturlīdzekļu kopsumma par vienu gadu uz prasības iesniegšanas brīdi ir 2664 *euro* jeb 111 *euro* mēnesī katram bērnam, tad valsts nodeva ir 341,30 *euro* (2664 *euro* – 2134 *euro* = 530 *euro* x 4% = 21,20 *euro* + 320,10 *euro* = 341,30 *euro*). Saskaņā ar CPL 34.panta pirmās daļas 1.punkta "b" apakšpunktu, no atbildētāja valsts ienākumos piedzenama valsts nodeva 341,30 *euro*.

Turklāt saskaņā ar CPL 39.panta pirmās daļas 5., 6.punktu un 41.pantu no atbildētāja valsts ienākumos piedzenami arī ar pavēstu piegādāšanu un izsniegšanu saistītie izdevumi 6,22 *euro*, kas apstiprināts ar lietas uzziņas lapu un uzziņu (*lietas 1., 2.lapa*).

Prasītāja prasībā pieteikusi tiesai lūgumu noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu bērnu uzturam izpildāms nekavējoties (*lietas 6.lapa*). Tiesa atzīst, ka šis prasītājas lūgums ir apmierināms, jo likums šādu iespēju pieļauj. Tā CPL 205.panta pirmās daļas 1.punkts nosaka, ka pēc lietas dalībnieka lūguma tiesa spriedumā var noteikt, ka pilnīgi vai noteiktā daļā nekavējoties izpildāmi spriedumi par uzturlīdzekļu piedziņu bērnam.

Saskaņā ar CPL 204.[1] pantu nosakāms 10 dienu sprieduma labprātīgas izpildes termiņš daļā par tiesas izdevumu piedziņu.

Pamatojoties uz šajā spriedumā minēto un saskaņā ar Civilprocesa likuma 197. un 250.[25] pantu, tiesa

nosprieda

prasību apmierināt.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, par labu /pers. B/, personas kods /personas kods/, uzturlīdzekļus ik mēnesi /pers. D/, personas kods /personas kods/, un /pers. E/, personas kods /personas kods/, katra uzturam, no 2016.gada 15.februāra, līdz pilngadībai 111 (viens simts vienpadsmit) *euro*, bet ne mazāk kā 30% apmērā no Ministru kabineta noteiktās minimālās mēneša darba algas.

Piedzītie uzturlīdzekļi iemaksājami prasītājas norēķinu kontā AS „Citadele banka" Nr./konta numurs/.

Piedzīt no /pers. C/, personas kods /personas kods/, valsts labā valsts nodevu 341,30 *euro* (trīs simti četrdesmit vienu *euro*, 30 centus) un ar lietas izskatīšanu saistītos pasta izdevumus 6,22 *euro* (sešus *euro*, 22 centus).

Noteikt, ka spriedums daļā par uzturlīdzekļu piedziņu izpildāms nekavējoties.

Sprieduma labprātīgai izpildei par naudas summu piedziņu valsts labā noteikt 10 dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

P a r spriedumu var iesniegt apelācijas sūdzību 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas. Apelācijas sūdzība adresējama Zemgales apgabaltiesai un iesniedzama Jēkabpils rajona tiesā. Spriedumu var pārsūdzēt apelācijas kārtībā, ja pastāv kāds no Civilprocesa likuma 440.[2] pantā noteiktajiem apelācijas tiesvedības ierosināšanas pamatiem.

Pārsūdzības termiņu skaitīt no sprieduma pieejamības dienas – 2016.gada 8.aprīļa.

Tiesnesis R.Grandāns